LEWIATAN

UWAGI DO PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA

1. Projekt zmiany Rozporządzenia nr 651/2014 prezentowany jest do konsultacji na stronie internetowej Komisji Europejskiej jako projekt zmian dotyczących w szczególności pomocy inwestycyjnej przyznawanej regionalnym portom lotniczym oraz portom morskim i śródlądowym. W rzeczywistości zawiera on zmiany, które dotyczą całego obszaru pomocy regionalnej, w ramach której udzielana jest pomoc dla inwestorów w formie:
    a. zwolnień podatkowych w specjalnych strefach ekonomicznych
    b. zwolnień w podatku od nieruchomości
    c. dotacji na nowe inwestycje i tworzenie miejsc pracy
    d. dotacji na utworzenie infrastruktury i centrów B+R

Sugerujemy w związku z tym, aby w ramach planowanego drugiego etapu konsultacji podkreślić, że zmiana rozporządzenia dotyczy różnych form i podmiotów ubiegających się o pomoc inwestycyjną.

2. Projekt zmiany Rozporządzenia nr 651/2014 zakłada w punkcie (2d), że w art. 2 Rozporządzenia nr 651/2014 zostanie dodany punkt 61a w brzmieniu: *„»zamknięcie takiej samej lub podobnej działalności« oznacza pełne zamknięcie, lecz również częściowe zamknięcie, które prowadzi do znacznej utraty miejsc pracy. Do celów niniejszego przepisu znaczną utratę miejsc pracy definiuje się jako utratę co najmniej 100 miejsc pracy w jednym zakładzie lub jako redukcję zatrudnienia dotyczącą co najmniej 50 % siły roboczej w jednym zakładzie;";*

Proponowane przez Komisję podejście powoduje, że gdyby przedsiębiorca spełniający powyższe warunki chciał uzyskać wsparcie w formie pomocy regionalnej, musiałby uzyskać akceptację Komisji Europejskiej w drodze notyfikacji. Oznaczałoby to:

    a. przesunięcie kompetencji udzielania pomocy publicznej z poziomu krajowego na poziom Komisji Europejskiej,
    b. znaczne wydłużenie procesu potwierdzania zgodności udzielonej regionalnej pomocy publicznej ze wspólnym rynkiem,
    c. znaczne zmniejszenie wartości udzielanej regionalnej pomocy publicznej wynikającej z konieczności zastosowania zapisów Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014-2020 zamiast Rozporządzenia nr 651/2014.

Proponujemy utrzymanie kompetencji udzielania pomocy publicznej na szczeblu krajowym.

3. Projekt zmiany Rozporządzenia nr 651/2014 zakłada w punkcie (8), że art. 13 *Zakres pomocy regionalnej* punkt (d) otrzyma brzmienie:

„Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do: (…)
d) indywidualnej regionalnej pomocy inwestycyjnej na rzecz beneficjenta, który w momencie składania wniosku o pomoc:
(i) zamknął taką samą lub podobną działalność w zakładzie na terenie EOG w ciągu dwóch poprzednich lat, lub

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

(ii) ma konkretne plany zamknięcia takiej działalności w okresie rozpoczynającym się w dniu złożenia wniosku o pomoc i wynoszącym do dwóch lat od zakończenia inwestycji początkowej.
Dotyczy to jedynie zamknięcia, które ma miejsce w państwie umawiającej się strony Porozumienia EOG innej niż umawiająca się strona, w której państwie przyznana zostanie pomoc;"
Oznacza to wprowadzenie rozróżnienia klasyfikacji dokładnie tego samego zdarzenia na zamknięcie działalności, o ile dokonuje się transgranicznie i uznanie, że to samo wydarzenie nie spełnia przesłanek zamknięcia działalności, o ile nowa działalność będzie realizowana w tym samym kraju. W ocenie firm członkowskich Konfederacji Lewiatan jest to działanie o charakterze dyskryminującym i przejaw próby zniechęcenia przedsiębiorców do podejmowania działań inwestycyjnych na innych rynkach niż jeden.
Takie podejście bardzo utrudni udzielanie regionalnej pomocy publicznej dla rozwijających się przedsiębiorstw, w tym firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, które podejmują wyzwania wyjścia na obce rynki
i podejmują działalność w różnych krajach EOG. W przypadku niepowodzenia w danym kraju i konieczności zamknięcia tam działalności lub redukcji zatrudnienia w tym zakładzie o więcej niż 50%, każda przyszła inwestycja w kilku kolejnych latach będzie musiała uzyskać akceptację Komisji Europejskiej w drodze notyfikacji, która jest procesem bardzo kosztownym i pracochłonnym.
Proponujemy, aby ocena tego samego zdarzenia niezależnie od charakteru krajowego lub transgranicznego podlegała tej samej klasyfikacji.
Efektem proponowanej zmiany zapisów art. 2 oraz art. 13 Rozporządzenia nr 651/2014 może być stwierdzenie, że przedsiębiorca planujący realizację zupełnie nowego projektu inwestycyjnego będzie musiał przygotować zgłoszenie notyfikacyjne do Komisji Europejskiej ze względu na fakt, iż w ciągu ostatnich 2 lat w jednym
ze swoich kilku zakładów na terenie EOG prowadzonym przez spółkę z grupy, dokonał restrukturyzacji zatrudnienia wynikającą z konieczności wymiany parku maszynowego i dostosowania technologii do nowych norm w środowiskowych. W innym przypadku produkowane przez niego produkty nie byłyby zgodne z unijnymi wytycznymi i jako takie nie znalazłyby nabywców, a on sam musiałby zakład zamknąć i zwolnić wszystkich pracujących tam ludzi. W związku z powyższym, przedsiębiorca poniósł nakłady związane z zakupem urządzeń do produkcji zgodnych z normą wprowadzoną na terenie UE. Co ważne, na wydatki te nie ubiegał się o pomoc publiczną w żadnej formie, jednak ze względu na zwiększony stopień automatyzacji procesu produkcji, poziom zatrudnienia w przykładowym zakładzie został zredukowany z 800 osób do 650, czyli o 18,75%.
Gdyby posłużyć się i uznać za słuszną przytoczoną interpretację w opublikowanym przez Komisję materiale, okazałoby się, że Komisja uznaje, że ten inwestor zamknął działalność na terenie EOG, pomimo tego, że:

a. nadal prowadzi on działalność w tym kraju i żaden zakład nie został zamknięty,
b. nadal prowadzi on działalność w tym zakładzie i zatrudnia 650 osób,
c. dokonał koniecznej restrukturyzacji i zabezpieczył racjonalność jej dalszego funkcjonowania na kolejnych kilka lub kilkanaście lat,
d. konieczna redukcja zatrudnienia była na poziomie 18,75% i wynosiła 150 etatów.

Efektem takiej interpretacji byłby brak możliwości ubiegania się o regionalną pomoc publiczną bez konieczności zgłoszenia każdego przypadku do Komisji Europejskiej przez wszystkie spółki z grupy tego przedsiębiorcy,
we wszystkich krajach UE, na wszystkie planowane przez tę firmę inwestycje w okresie co najmniej 2 lat od dnia przeprowadzenia takiej restrukturyzacji.

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

3. Projekt zmiany Rozporządzenia nr 651/2014 zakłada w punkcie (18), że art. 58 ust. 1 otrzyma brzmienie: *„1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy indywidualnej przyznanej przed wejściem w życie odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia, jeżeli pomoc ta spełnia wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem art. 9.”*.

Oznacza to, że tak zawężająca definicja *„zamknięcia takiej samej lub podobnej działalności”* miałaby obowiązywać do wszystkich przypadków udzielenia regionalnej pomocy publicznej udzielonej na bazie Rozporządzenia 651/2014, czyli w praktyce od 1 lipca 2014 roku. To z kolei oznaczałoby wsteczną weryfikację całości udzielonej pomocy dla przedsiębiorców w okresie ostatnich dwóch lat i w praktyce bardzo duży problem decyzyjny w kwestiach dotyczących notyfikacji pomocy ze względu na nagromadzenie przypadków do analizy Komisji.

4. Warto w tym miejscu przytoczyć założenia jakie leżały u podstaw opracowania Rozporządzenia nr 651/2014. Jak podaje sama Komisja w Memorandum[1] na temat wprowadzenia Rozporządzenia, zasadniczym celem Komisji w procesie modernizacji systemu udzielania pomocy publicznej było:
    a. znaczące zwiększenie uprawnień krajów członkowskich w zakresie udzielania pomocy przedsiębiorcom bez konieczności jej badania przez Komisję Europejską oraz
    b. uproszczenie procedury udzielania pomocy oraz jej istotne skrócenie.

Oznaczałoby to, że Komisja daje jasny sygnał, że chce koncentrować się na głównych, zasadniczych i największych projektach, zostawiając krajom członkowskim więcej swobody i decyzyjności. Jednocześnie przywołane powyżej zapisy z Projektu zmiany Rozporządzenia 651/2014 świadczą o czymś zupełnie odmiennym. Takie ich zastosowanie oznaczać będzie konieczność notyfikacji Komisji w sprawie praktycznie każdego inwestora, który prowadzi działalność w więcej niż jednym kraju członkowskim UE oraz EOG. W oczywisty sposób wydłuży to procedury i spowolni działania inwestycyjne w Europie.

5. Podsumowując, zaproponowane przez Komisję zmiany do Rozporządzenia 651/2014 oznaczają:
    a. utrudnienia w udzielaniu wsparcia w formie regionalnej pomocy publicznej przedsiębiorcom z sektora MŚP oraz dużych, którzy prowadzą działalność w więcej niż jednym kraju EOG,
    b. odmienne traktowanie i interpretację dokładnie tych samych zdarzeń w zależności jedynie od tego czy przedsiębiorca prowadzi działalność w jednym czy w większej liczbie krajów EOG.
    c. wbrew intencjom Komisji – przepisy nie będą prowadzić do utrzymania istniejących miejsc pracy, ale będą motywacją do przenoszenia ich poza obszar EOG, gdzie takich restrykcji w udzielaniu pomocy nie ma,
    d. szanse na uzyskanie regionalnej pomocy publicznej mają przede wszystkim inwestorzy spoza EOG, którzy nie mają dotychczas działalności na terenie EOG,
    e. przeniesienie uprawnień w zakresie kształtowania polityki gospodarczej oraz polityki regionalnej z poziomu danego kraju członkowskiego na poziom Komisji Europejskiej,
    f. zdecydowane zwiększenie liczby przypadków będących przedmiotem notyfikacji w Komisji Europejskiej, co jest zaprzeczeniem i odwrotem od założeń leżących u podstaw tworzenia zapisów Rozporządzenia 651/2014,
    g. znaczne wydłużenie procedury udzielania pomocy przedsiębiorcom,

[1] http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-369_en.htm

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

h. motywacja dla rządów krajów członkowskich do zachęcania inwestorów do realizacji inwestycji w danym kraju poprzez sposoby o wątpliwym standardzie etycznym, przypominającym transakcje barterowe.

6. W związku z powyższym proponujemy:
   a. Uwzględnianie związku przyczynowo-skutkowego w rozpatrywaniu kwestii *„zamknięcia takiej samej lub podobnej działalności”*. Proponujemy, aby definicja zamknięcia takiej samej lub podobnej działalności uwzględniała analizę związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zamykaną działalnością a nową inwestycją, na którą ma być przyznana pomoc regionalna, w oparciu o obiektywne kryteria. Wystąpienie związku przyczynowo – skutkowego powinno być oceniane przez podmiot na poziomie krajowym. Tylko w przypadku wystąpienia związku przyczynowo – skutkowego, notyfikacja pomocy publicznej do KE byłaby wymagana.
   b. Zmianę elementów ocenianych przy definicji *„zamknięcia takiej samej lub podobnej działalności”* poprzez zwiększenie wartości procentowej do poziomu 90% a nie 50% oraz odstąpienie od kryterium bezwzględnej liczby miejsc pracy (obecnie 100), jako zupełnie nieadekwatnego do przedsięwzięć realizowanych na terenie EOG.

7. Efekt proponowanych zmian w definicji „zamknięcia takiej samej lub podobnej działalności”– praktyczne przykłady przedsiębiorców
8.

Przykład 1	Małe lub Średnie Przedsiębiorstwo	Polski przedsiębiorca, który rozpoczął działalność produkcyjną w Wielkiej Brytanii cztery lata temu nie odnosi tam sukcesów i zmuszony jest zwolnić 8 z 15 osób zatrudnionych w jego niedużym zakładzie pod Manchesterem. Jednocześnie, decyduje się na dalszy rozwój działalności w Polsce, gdzie chce wykorzystać zakupione wyniki badań B+R, utworzyć nowy zakład, zakupić nowy sprzęt do produkcji i zatrudnić 20 osób. Na tą inwestycję chciałby ubiegać się o dofinansowanie z Funduszy UE (np. RPO woj. Podkarpackie Działanie 1.4.1.). W myśl Projektu zmian Rozporządzenia nr 651/2014 musiałby uzyskać zgodę KE.
Przykład 2	Utworzenie Centrum B+R	Podmiot zatrudniający niemal 1000 osób w Portugalii w obszarze tradycyjnej działalności produkcyjnej planuje redukcje 100 osób, czyli 10% załogi. Jednocześnie w związku z zupełnie innym segmentem działalności rynkowej, planuje otworzyć w Polsce centrum B+R, w którym zatrudnienie znalazłoby 150 osób. Na realizację inwestycji chciałby ubiegać się o wsparcie z Funduszy UE (np. POIR 2.1.). Alternatywną lokalizacją dla realizacji tego projektu są Indie, Malezja oraz Argentyna. W myśl Projektu zmian Rozporządzenia nr 651/2014 musiałby uzyskać zgodę KE.
Przykład 3	Działalność inwestycyjna	Polska grupa kapitałowa z udziałem skarbu państwa planuje znaczącą inwestycję zakładającą utworzenie 500 miejsc pracy

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

	narodowych championów	w Polsce. W związku z koniecznością dokonania zmian w obecnym profilu działalności w jednym z zakładów na obszarze Czech, która jest zupełnie niezależna od planów w Polsce, zwolniła 100 osób z zakładu zatrudniającego 1000 osób. Na realizację inwestycji w Polsce grupa planuje uzyskać pomoc publiczną w formie zwolnienia z CIT na działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Alternatywną lokalizacją dla realizacji tego projektu jest Brazylia oraz Serbia. W myśl Projektu zmian Rozporządzenia nr 651/2014 musiałby uzyskać zgodę KE.
Przykład 4	Konieczna inwestycja w jednym zakładzie oraz nowe plany inwestycyjne	W jednym z zakładów grupy kapitałowej we Francji, który zatrudnia 2000 osób do produkcji ściśle określonego normami środowiskowymi produktu (np. filtry cząstek stałych do silników diesla), konieczne będzie przeprowadzenie procesu inwestycyjnego, aby dostosować produkt do nowych norm wprowadzonych przez Komisję Europejską w zakresie emisji spalin. Po dokonaniu koniecznych inwestycji, zakupie nowych urządzeń, zwiększeniu procesu automatyzacji, zainwestowaniu 50 mln EUR w odnowienie parku maszynowego bez udziału środków publicznych, nadal pracuje 1800 osób. Nastąpiła zatem redukcja 200 etatów, ale nadal 1800 osób ma pracę. Grupa planuje również inwestycje na terenie Niemiec, Polski i Rumunii tworzące niemal 750 nowych miejsc pracy. Grupa planuje ubiegać się o pomoc publiczną na nowe miejsca pracy. Alternatywną lokalizacją dla podjęcia tych projektów jest Serbia oraz Turcja. W myśl Projektu zmian Rozporządzenia nr 651/2014 musiałby uzyskać zgodę KE.

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS